

Medlem af Inatsisartut Olga P Berthelsen,
Her

Svar § 37.1 173/2011 Om psykisk syge og information til pårørende

Jeg takker Inatsisartutmedlem Olga P. Berthelsen for hendes spørgsmål angående psykisk syge og information til pårørende samt opfølgning af Psykiatridegørelsen 2010. Som Naalakkersuisoq for Sundhed har jeg flere gange holdt møde med pårørende til psykisk syge og ved, at de ofte har det svært og har et stort behov for viden og oplysning omkring deres familiemedlemmers sygdom.

Spørgsmålene er besvaret enkeltvis nedenfor.

1. Hvor langt er Naalakkersuisut nået i forhold til forbedrede orienteringstiltag omkring psykisk syge personers sygdom til deres familier?

Informationsindsatsen omkring psykisk sygdom er kompleks. Den skal dække dels behov hos den syge selv, behov hos pårørende og behov for viden i den almindelige befolkning indenfor de mange forskelligartede psykiatriske symptombilleder.

IPIS (Innarluutit Pillugit Ilisimasaqarfik Siunnersuisarfiutigisoq) har indtil nu lavet DVD film til pårørende omkring skizofreni og ADHD. Disse kan tilsendes ved henvendelse til IPIS. DVD omkring skizofreni har tidligere været vist i KNR. Der foreligger enkelte orienteringsskrivelser til pårørende, lavet af Psykiatrisk afdeling A1, som bruges til udlevering. Dette arbejde forventes at kunne stærkt udbygges i det kommende år.

For yderligere at dække behovet for information omkring psykisk sygdom har Departementet for Sundhed og Psykiatrisk afdeling A1 kontakt med Psykiatrifonden i Danmark omkring yderligere generel information til pårørende omkring psykisk sygdom. Fonden har lavet en lang række af informationsmaterialer omkring psykisk sygdom. Jeg har anmodet Formanden for Psykiatrifonden om et møde i slutningen af september.

For den direkte information om den enkelte patients sygdom gælder, at al information af pårørende kræver tilladelse fra patienten, hvis denne er personligt myndig. Det vil sige, hvis patienten er over 18 år og ikke under værgemål. Hvis psykiatrisk afdeling informerer uden samtykke, kan patienten berettiget klage over dette.

Et godt samarbejde med pårørende kræver, at disse er velinformerede om patientens sygdom, de udslag den kan give og dens behandling. Fra psykiatrisk afdelings side er de meget bevidste omkring det vigtige i at inddrage pårørende. Efter tilladelse fra patienten informeres de pårørende derfor altid i forbindelse med en indlæggelse, ligesom der løbende er samtaler med patient og pårørende.

13. september 2011
Sagsnr. 2011-055156
Dok. Nr. 719623

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 32 55 05
3900 Nuuk

Email: pn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Patienten selv sikres information gennem tilbud om patientuddannelse og opfordres til at videregive denne viden. Information er ekstra vigtig hos langvarigt og kronisk psykisk syge, fx skizofrene. Her forligger der en patientforløbsbeskrivelse under indlæggelse på Psykiatrisk afdeling A1, hvor der er et særligt afsnit omhandlende kontakt med pårørende, ved indlæggelse, under indlæggelse og ved udskrivning.

2. Hvilke initiativer agter Naalakkersuisut at tage ift. psykisk syge unge over 18 år, således servicen overfor forældrene forbedres? Hvilke rettigheder har disse forældre?

Naalakkersuisut arbejder på at styrke den generelle information til pårørende og Psykiatrisk afdeling gør, hvad den kan for at få lov til at informere forældre til psykisk syge over 18 år, men som beskrevet kræver det patientens tilladelse. Forældre til psykisk syge har i lovgivningen samme rettigheder som forældre til raske familimedlemmer over 18 år. Hvis den psykisk syge ikke selv magter at henvende sig til offentlige myndigheder, er der således også samme muligheder for at ledsage den psykisk syge eller få en fuldmagt til at kunne foretage henvendelsen.

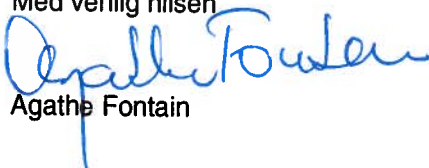
3. Omkring de børn, der er blevet diagnosticeret til at være syge med ADHD eller Autisme, hvordan er DIH's service overfor dem organiseret og hvordan følger man de enkeltes tilstand?

Naalakkersuisut er meget opmærksom på den stigning, der er set i antallet af børn diagnosticeret med ADHD og autisme, og det ekstra behov for sundhedsbetjening, som dette medfører. I Psykiatiredegørelsen blev anbefalet at opprioritere den børnepsykiatriske betjening, så alle regioner får besøg af børnepsykiater og børnepsykolog. Dette er muliggjort fra 2012 gennem en udvidelse med 3 ugers konsulentbesøg til Sisimiut og Aasiaat.

Der er aftale med Region Hovedstaden omkring børnepsykiatrisk betjening af Grønland. Ved Psykiatrisk afdeling A1 er ansat en børnepsykolog, der forestår psykologiske test, der indgår i diagnosticeringen af børn med ADHD og autisme. Psykologen følger op på det enkelte barns tilstand ved direkte kontakt i ambulatoriet i psykiatrisk område og varetager kontakten til lokalsygehusene imellem konsulentbesøgene. Psykologen deltager i de børnepsykiatriske konsulentbesøg også på kysten. Den eventuelle medicinske behandling foregår lokalt under supervision og kontrol fra Psykiatrisk afdeling A1.

Indhentning af oplysninger om sygehistorie og adfærd fra andre samarbejdspartnere vil ofte være med til at underbygge diagnoserne ADHD og autisme. For at kunne bruge ressourcerne i det psykiatriske system mest effektivt er det psykiatriske område derfor afhængig af fx et godt samarbejde med et velfungerende socialt system og skolesystem samt en velfungerende PPR.

Med venlig hilsen

Agathe Fontain

30. august 2011

Med henvisning til § 37 i Inatsisartuts forretningsorden vil jeg hermed fremsætte følgende spørgsmål til Naalakkersuisut.

- 1. Hvor langt er Naalakkersuisut nået i forhold til forbedrede orienteringstiltag omkring psykisk syge personers sygdom til deres familier?**
- 2. Hvilke initiativer agter Naalakkersuisut at tage ift. psykisk syge unge over 18 år, således servicen overfor forældrene forbedres? Hvilke rettigheder har disse forældre?**
- 3. Omkring de børn, der er blevet diagnosticeret til at være syge med ADHD eller Autisme, hvordan er DIH's service overfor dem organiseret og hvordan følger man de enkeltes tilstand?**

(Medlem af Inatsisartut Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Under Inatsisartut's forårsamling i 2010 drøftede man redegørelsen omkring de psykisk syges forhold. Under drøftelsen af punktet blev det tydeliggjort, at mange familiemedlemmer til de psykisk syge ikke får ordentligt besked omkring disses sygdom, hvilket dengang blev anset som værende problematisk.

Dette emne er ikke kun et emne for Inatsisartut, da problemet diskuteres i mange andre sammenhænge. Foreningen for de psykisk syges forældre, har gentagne gange forsøgt at oplyse de ansvarlige omkring de nævnte problemer. Familiemedlemmer til de psykisk syge har et stort behov for at få oplyst omkring familiemedlemmets sygdom, og de vil gerne have belyst deres rettigheder i forhold til at få mere at vide om familiemedlemmets sygdom. De har således et behov for opbakning og støtte til at få noget at vide om diagnosefiseringer af deres familiemedlem. Dette er nødvendigt, således de bliver bedre istand til at forstå og støtte deres familiemedlemmer. Hvad skal der til for at hjælpe dem, sådanne oplysninger vil kunne give dem fred og ro til at bakke op omkring familiemedlemmet.

Jeg er vidende om, at forældre eller værger til unge under 18 år, bliver oplyst om pågældendes sygdom og behandling. Omkring unge over 18 år og forholdene omkring disse, kan man kort og godt sige, at forældrenes rettigheder ikke er helt klare. Da de unge er fyldt 18 år er dermed myndige og bliver betragtet som nogen der har ret til at råde over deres liv og vilkår. Mange unge over 18 år og som er psykisk syge, har dog ofte et stort behov for nærhed og støtte. Disse er svagt funderede og har det især svært, når de af egen drift skal rette henvendelser til det offentlige omkring deres forhold.

Derfor når man ofte til den situation, at når forældrene på deres vegne retter en henvendelse til det offentlige, kommer problemet frem i lyset. Denne i forvejen tunge og besværlige situation bliver gjort endnu sværere og man skal virkelig bruge mange kræfter på at hjælpe og overbevise diverse myndigheder omkring forholdene. Deres liv bliver derfor endnu mere besværlig samt tung at bære.

Antallet af børn her i landet, der bliver diagnosificeret med ADHD eller Autisme, er steget kraftigt i de seneste år (måske er de ikke blevet flere, men flere bliver diagnosificeret). Det er i sig selv godt, at flere bliver diagnoseret omkring deres sygdom, men dette medfølges også af et større ansvar. Man skal følge disse børns udvikling nøje, idet deres sygdom også vedrører deres skolegang. Også fordi mange af disse børn der er blevet diagnosificeret i at have de nævnte sygdomme, har de ofte et behov for udvidede undervisningstiltag. Disse skal følges nøje over en årrække, således man forhåbentlig kan nå frem til, at de efterfølgende kan undervises i normalklasser.